

Sommerfuldmægtig for en måned

- En beretning fra en volontør ved Retten på Bornholm.

Af: *Martin Sønnersgaard*, stud.jur.

Som kandidatstuderende ved Københavns Universitet med specialet lige om hjørnet, var jeg noget beklemmt ved tanken om at skulle gennemgå jurastudiet uden at have set det indvendige af en domstol – det er trods alt dommeren, man skal overbevise i det praktiske retsliv. Derfor valgte jeg at blive volontør ved Retten på Bornholm i en måned i sommerferien 2009.

Jobbet som volontør er en lønnet fuldtidsstilling, som tilbydes alle jurastuderende i en måned i løbet af sommerferien. Hvert år opslås stillinger hos Højesteret, landsretterne samt byretterne.

Retten på Bornholm er Danmarks mindste byret, og dette skulle vise sig faktisk at være en styrke. Til forskel fra større retter med store specialiserede afdelinger, fik jeg lov til at varetage mange alsidige opgaver. Retspræsidenten havde på forhånd lavet et ordnet forløb for mig i form af en turnusordning, så jeg i løbet af de fire uger skulle beskæftige mig med straffesager, civile sager, fogedret og diverse andre funktioner.

Efter domstolsreformen starter alle sager som bekendt som udgangspunkt i byretten. Der er derfor mulighed for nogle rigtig spændende sager.

De talrige straffesager bestod både af mindre bødesager og (større) egentlige domsmandssager med lægdommere, eller spørgsmål om varetægtsfængsling. Mine opgaver bestod som oftest i kildesøgning, udfærdige notater, og ellers i øvrigt i at give min vurdering af sagen ofte dagen før eller på selve dagen for domsforhandlingen: to knyttnæveslag på den lokale bodega, en promille på 1,46 på landevejen i bil i 3. gangstilfælde, eller ulovlig tvang i 29 minutter? Hvad skal det koste?

På samme måde deltog jeg i domsforhandlingen i civile sager, og jeg kunne få lov til at skrive udkast til domme og kendelser, samt opdatere retsbogen.

Det var i begge type sager utroligt frugtbart at deltage i hele domsforhandlingen fra start til slut, inklusive den efterfølgende votering. Navnlig vidneafhøringerne og rettens bevisvurdering på baggrund heraf var særdeles spændende og lærerig. Det gav en god fornemmelse for, at jura ikke er ren formalisme, men i vidt omfang handler om at have et solidt jugement – en næse for sagen.

Uformelle samtaler med dommeren ved frokostbordet eller på vej til en fredningsbesigtigelse på den anden side af øen, eller et møde om tvangsfjernelse af børn i det kommunale børn- og ungeudvalg, var også meget lærerige.

I fogedretten fik jeg efter lidt tids oplæring fuldmagt til selvstændigt at styre fogedmøderne med advokaten (for kreditor) og debitor. Spørgsmålet er det praktiske, om debitor kan betale sin gæld og hvis ikke, om retten (dvs. i dette tilfælde jeg) kan

give kreditor udlæg i nogen af debtors ejendele. I fogedretten blev det også til en række udkørende fogedforretninger i samarbejde med en af dommerfuldmægtigene, fx den mindre behagelige opgave at sætte en psykisk syg kvinde ud af sin ejendom, eller hente varer til bortauktionering fra en finanskriseramt tøjbutik, hvor omsætningen har svigtet. Men det er jo også jura. Møder om konkurs og gældssanering, og en enkelt tvangsauktion, blev det også til.

Det er i det hele kendetegnende for udførelsen af rettens opgaver, at der ofte fordres et svar her og nu; dette element af pistoljura kunne jeg godt lide.

Samtidig bliver det hurtigt klart, at man ikke kan sidde tilbagetrukket på sit kontor med blotte papirssager. Man skal derimod møde menneskene af kød og blod og stå til ansvar for sine råd og domme med det samme – enten i møder eller ved retten. Man ser med andre ord straks resultatet af sin afgørelse eller sin rådgivning og den menneskelige reaktion på godt og ondt: Gråd, latter, vrede, taknemmelighed, lettelse. Denne værdighed og omsorg for retten og menneskene gjorde et stort indtryk på mig.

Alt i alt var det en meget spændende oplevelse at være volontør, som varmt kan anbefales. Man bør ikke snyde sig selv for denne gode måde at blive introduceret for domstolene på. En stilling som volontør giver et glimrende indblik i en dommerfuldmægtigs daglige arbejde, og det er en oplagt mulighed for at afklare videre karriereplaner.